

GONIEC KRAKOWSKI

CENY OGŁOSZEŃ: Po tekście 1 mm w 1 egzemplarzu (szer. szp. 22 mm) 36 gr. W tekście 1 mm w 4 egzemplarzach (szer. szp. 69 mm) 3.- Zł. Drobne za słowo 24 gr. Pierwsze słowo tłusty druk (najwyżej 3 słowa) 40 gr.

Rok III.

Nr. 260.

Kraków, środa 5 listopada 1941 r.

Nadesłane, a nie zamówione przez Redakcję reko-
piety będą zwracane autorom jedynie wówczas, gdy
dołączone zostaną znaczki pocztowe na opłacenie prze-
syłki zwrotnej. Prenumerata miesięczna 4.50 zł
z odnośnikiem do domu 5 zł. Na prowincji dopłata
porta. Konto czekowe: Warszawa 658.

Nowe wielkie sukcesy na froncie wschodnim.

**Wojska niemieckie zajęły Symferopol i Kursk.
Daremne próby ucieczki bolszewików z Krymu.**

Z głównej kwatery Wedza, 4 listopada. Naczelna komenda niemieckich sił zbrojnych komunikuje:

Pod naciskiem ostrego pociągu przez formacje niemiecko-rumuńskie, nieprzyjacieli, pobity na Krymie został rozbity — jak już podano do wiadomości w komunikacie specjalnym — na dwie grupy, z których jedna usiłowała uciec przez Sewastopol, a druga przez Kercz. W ataku na przygotowane do ucieczki tych sił transportowce lotnictwo zatopiło przez zrzućcie bomb dziesięć okrętów handlowych, łącznej pojemności około 38.000 ton, a ciężko uszkodziło czterdzieście dalszych. Inne samoloty bojowe bombardowały Sewastopol i obszar portów Jałty, jak również wojskowe objekty na drodze do Kerczu i na północnym wybrzeżu morza Czarnego. Pewien wielki dek pływający otrzymał trafienie bombą ciężkiego kalibru.

Podczas walk przesłamyjących i pociągów na Krymie wzięto dotychczas do niewoli 53.175 jeńców. Jak również zdobyto względnie zniszczono 230 pancernych wozów bojowych, 218 dział, kilka pociągów pan-

cernych i wielkie ilości innego sprzętu wojennego. Dalej usunięto ponad 13.000 min, które były założone celem przeszkodzenia w naszym posuwaniu się naprzód.

Wojska włoskie wzięły w posiadanie w walce dalsze miejscowości przemysłowe w Zagłębiu Donieckim.

Na środkowym odcinku frontu wschodniego zajęty został przez formacje piechoty i pancerne — jak również podano do wiadomości w komunikacie specjalnym — główne miasto obszaru Kursk, wybitne jako kolejowy punkt węzłowy i ośrodek przemysłowy.

Na obszarze morskim dookoła Anglii samoloty bojowe zatopiły jeden frachtowiec, pojemności 4.000 ton i trafily sześć okrętów tak ciężko, że można się liczyć z dalszymi stratami.

W Afryce północnej niemieckie samoloty rozbiły zbiorowiska brytyjskich samochodów pod Sollum. Podczas ataków powietrznych na radę Suezu zniszczony został jeden okręt handlowy, pojemności 6.000 ton.

Działania bojowe nieprzyjaciela nad terenem Rzeszy nie miały miejsca.

produkcji nie mogą bolszewicy zastąpić zniszczonego ciężkiego materiału wojennego nowym i wydanie wszelkich zapasów na łup armii sprzymierzonej stanowi niepowetowaną szkodę.

Ze strategicznego punktu widzenia miasto i okolice Kercz posiada nadzwyczajne znaczenie,

bo tam zbliża się Krym do najdalej na zachód wysuniętego cypla Kaukazu. Wkroczenie z tej strony na Kaukaz zarysowuje się jako dalszy ciąg rozpoczętej ofensywy.

Kursk padł jako dwudzieste siódme z kolei strategiczne miasto bolszewickie.

Nie zdarzyło się dotąd w historii, aby jeden kraj utracił tyle wielkich miast, a przecież ciągle postępy, mimo początku listopada, udowadniają, że późna jesień nie zmusza narazie obu armii do zajęcia leża zimowego. Armia niemiecka, zdobywając Kursk, wyrównała tam samemu całkowicie linję frontu biegnącą z pod okolic Tuły wzdłuż 37 stopnia długości wschodniej daleko na południe przez okolice Orła, aż po Biegorad i Charków.

Cała transversalna linja kolejowa z Karkugi do morza Azowskiego znajduje się już w rękach armii południowej, jako niesłychanie ważna podstawa komunikacyjna. Dla lepszej orientacji podajemy, że Kursk leży 500 kilometrów na południe od Moskwy, na szerokości geograficznej Radomia. Komunikaty nie podają narazie po imieniu nazw zajętych już ośrodków przemysłowych w Zagłębiu Donieckim tak, że dopiero po zakończeniu całej akcji w tych stronach dowiemy się wszystkich szczegółów.

wolność, niż z obleżonego Sewastopola, gdyż cieśnina ma zaledwie 10 kilometrów szerokości, tak, że można ją przebyć na ezolnach lub tratwach. W jaki sposób przewiezie się tanki, zmotoryzowaną artylerię i wszelkie zapasy z tej drugiej bardzo ważnej bazy wojennej?

Obecnie, po utracie głównych centrów

Symferopol — stolica Krymu.

Berlin, 4 listopada. Stolica autonomizacji republiki sowieckiej Krymu, Symferopol, położona jest na północnym pogórzcu Jajladag, łańcucha górskiego, stanowiącego wstępne pasmo do właściwych gór Jajla.

Patrząc z tego miasta w kierunku południowym, widzi się łagodnie zakręglone pasma górskie, w kierunku północnym zaś ubogie lasy, równiny stepowe, wypełniające większą część Krymu. Ten przejściowy teren pomiędzy równiną i górami obfituje w liczne kultury sadownicze i winne. Pierwotna ludność Krymu, pochodzenia tatarskiego, stanowi jeszcze zaledwie dziesiątą część mieszkańców Symferopola, ponieważ od końca XVIII wieku na równinach i w miastach tego półwyspu zaczęli się osiedlać w coraz większych osadach Wielkorosini, a obok nich także Ukraińcy.

Po nich nadeszli Żydzi, którzy dzielą stonowia jedną czwartą część mieszkańców Symferopola. Zewnętrzny wygląd miasta jeszcze dziś zdradza ten historyczny rozwój etnograficzny Krymu. Na południu i na południowym wschodzie miasta znajduje się stara grecko-tatarska dzielnica, stanowiąca labirynt krzywych uliczek z osobnym przedmieściem cygańskim, w północnej i północno-zachodniej części miasta, na lewym brzegu rzeki Salgir, rozpościera się nowoczesna dzielnica z gmachami publicznymi.

Na prawym brzegu rzeki powstało nowe miasto Nowoj Gorod z licznymi willami i domami wiejskimi. Słynny jest tutaj „Biały Mecz”, do którego przybyły w ostatnich czasach gmachy teatru, muzeów, centralnej biblioteki, uniwersytetu, instytutu rolniczego, siedziby partii i władz administracyjnych, radiostacja oraz lotnisko.

Ponadto Symferopol jest siedzibą szeregu fabryk bardzo różnorodnego rodzaju. Ponieważ sieć dróg i linii kolejowych Krymu, dzięki położeniu geograficznemu, rozchodzi się promieniście z Symferopola, miasto to stanowi faktyczną stolicę tego półwyspu. Z tego też powodu po pierwszym

zajęciu Krymu przez Niemców przez generała piechoty Koscha w r. 1918, w mieście tym została stworzona siedziba dowództwa jego armii. Kto jest panem miasta, ten posiada w swych rękach nie tylko stolicę półwyspu, ale również uniemożliwia nieprzyjacielowi jakiegokolwiek przesunięcia wojsk na większą skalę na Krymie.

Kursk, ważne centrum komunikacyjne i przemysłowe.

Berlin, 4 listopada. Z chwilą zajęcia miasta Kursk dostało się w ręce niemieckie nowe ważne centrum komunikacyjne i przemysłowe Związku Sowieckiego.

Miasto to położone jest na obszarze czarnoziemiu nad rzeką Tuskara, dopływem Ssejmu, na dwóch pagórkach rozdzielonych wąską, głęboką doliną rzeki Kur, wpływającej do Tuskary. Obecnie miasto to liczy około 120.000 mieszkańców, a to dzięki swemu położeniu w okolicy posiadającej dobrze rozwinięte rolnictwo. Z tym rejonem rolniczym Kursk połączony jest szeregiem szos i linii kolejowych. W pierwszym rzędzie należy stwierdzić, iż Kursk stanowi punkt przecięcia północno-południowej magistrali Moskwa—Tuła—Charków z linią zachód—wschód, przebiegającą z Kijowa do Woroneża.

Miasto Kursk posiada starą historję, której świadkami są zamek, służący obecnie jako muzeum, oraz dawne kościoły i klasztory. Wśród zakładów zbrojeniowych Kursk posiada fabrykę motorów, warsztaty naprawy wagonów, fabrykę syntetycznego kauczuku oraz inne zakłady przemysłu chemicznego, nadto zakłady hutnicze, znajdujące się w budowie.

Niezależnie od tego, Kursk posiada liczne zakłady przemysłu włókienniczego, skórzanego, surowcowego, oraz środków żywności i żywek. Ponadto Kursk po-

W nowej stolicy Stalina.

Nowy Jork, 4 listopada. Znany dziennikarz Lederer zamieszcza na łamach „Washington Times Herald” szczegółowo sprawozdanie, opisując w nim wzrost objawów rozkładu i przedwstępny chaos, panujący w Sowietach.

W informacji z Teheranu donosi on swej redakcji, że brytyjska misja wojskowa w Związku Sowieckim nie posiada najmniejszego kontaktu z sowieckimi władzami wojskowymi i wobec tego jest pozbawiona wszelkich źródeł informacyjnych.

Lederer komunikuje ponadto, iż władze sowieckie w Moskwie nie wyraziły zgody, aby wojskowy attache Stanów Zjednoczonych w Moskwie major Yeaton, który ostatnio został wezwany do Waszyngtonu dla złożenia sprawozdania o sytuacji, mógł obejrzeć oddziały moskiewskiej obrony przeciwlotniczej. Wraz z nim powracają do Waszyngtonu dwaj amerykańscy dziennikarze, uskarżający się na brudności w otrzymywaniu wiadomości, przedstawianych do cenzury sowieckiej.

Jak wynika z niezwykle wnikliwego sprawozdania Lederera „nawet ludność sowiecka nie zdaje sobie dokładnie sprawy z tego, co się wokół niej dzieje. Dzienniki poddawane są najsurowszej cenzurze, a posiadanie radjoodbłorników przez osoby prywatne jest zakazane”.

Lederer dodaje, że informacje te uzyskał od osób z dobrze poinformowanych kół amerykańskich, które bawiły w Moskwie, a następnie przeniosły się do Samary. Jego relacje mówią o Samarze jako o mieście, które posiada tylko jedną wybrukowaną ulicę. Miasto to jest do tego stopnia przepelnione niechodzącymi, że nierzadko w jednym pokoju musi mieszkać po 11 osób. Z braku pomieszczeń nawet zagranicznymi dyplomaci skazani są na zajmowanie po jednym pokoju w którym ustawiono żelazne łóżka, przy czym pokoje te służą mieszkańcom jako biura, mieszkania i sypialnie.

Posiada większą fabrykę broni, produkującą działa przeciwpancerne, przeciwlotnicze i inne.

W pobliżu miasta wydobywany jest węgiel kamienny. Skądinąd Kursk znany jest z pokładów rudy żelaznej, położonych w rejonie tej samej nazwy. Pokłady te należą podobno do najobfitszych na terenie Związku Sowieckiego, oznaczają się jednak stosunkowo nieznaczna zawartością żelaza. Położone są one koło Koroskowa, około 100 km na południowy wschód od Kurska. Dzięki tym wszystkim czynnikom, staje się zrozumiały rozkwit miasta do jego obecnych rozmiarów.

Sukcesy wojsk fińskich.

Berlin, 4 listopada. Po zdobyciu Petrowskiej przez wojska fińskie, podane zostały dane o poległych i wziętych do niewoli żołnierzach sowieckich.

W walkach tych bolszewicy mieli 18.000 poległych, a 5000 żołnierzy dostać się do niewoli. W liczbie poległych nie zostali uwzględnieni ci zabici żołnierze sowieccy, których zwłoki pozostały w lasach.

Podobnie poważne są cyfry odnoszące się do łupów wojennych. Siły sowieckie, które w tym rejonie stawały czoło wojskom fińskim i których oporowi sprzyjały trudności terenowe, trudne do przebycia lasy i rozległe jeziora, składały się jedynie z trzech silniejszych dywizyj. Sowieckim wojskom dowodził generał Awakumow.

Birkenhead i Cardiff bombardowane.

Berlin, 4 listopada. Silniejsza eskadra niemieckich samolotów bojowych dokonała w nocy na 2 listopada ataku na ważny port zaopatrzeniowy i doniosły punkt wojenny Birkenhead, obrzucając go bombami rozpryskującymi i zapalającymi.

Dzięki dobremu warunkom widoczności, na ziemi zaobserwowano wybuchy licznych pożarów wśród obiektów nad rzeką Mersey.

Inne eskadry powietrzne bombardowały doki i fabryki w Cardiff.

Parlament irański przestał urzędować.

Sztokholm, 4 listopada. Radiostacja w Teheranie podała do wiadomości, że parlament irański, wobec warunków uniemożliwiających normalną działalność, w dał się na ferje.

Część wojsk bolszewickich zamierza wyczołgać się z Krymu na Kaukaz przez cieśninę Kercz.

W tym wypadku oceni, one łatwiej swą

Proces w Riom odbędzie się 15 stycznia 1942.

Vichy, 4 listopada. W dniu 15 stycznia 1942 r. zbierze się najwyższy trybunał stanu w Riom, aby przeprowadzić rozprawę przeciwko odpowiedzialnym za klęskę Francji...

Stany Zjednoczone pragną baz operacyjnych w Urugwaju.

Montevideo, 4 listopada. Panujące powściązkanie przekonania, że Anglja odda do dyspozycji Stanom Zjednoczonym dalsze bazy operacyjne...

Współpracownik dziennika „El Debate” zapytuje, jakie warunki postawione będą Urugwajowi ze strony Stanów Zjednoczonych...

Autor artykułu jest zdania, że Stany Zjednoczone postępują według ustalonej zasady, polegającej na żądaniu oddania baz przez wszystkie państwa...

Mackenzie King u Roosevelta.

Nowy Jork, 4 listopada. Premier kanadyjski Mackenzie King przybył z Ottawy do Hydepark celem odbycia dwudniowych konferencji z Rooseveltem.

Wavell w Singapore.

Sztokholm, 4 listopada. Generał Wavell odbył w Singapore narady z pełnomocni- kiem rządu angielskiego na Daleki Wschód...

Chce on prawdopodobnie dokonać inspek- cji urzędów obronnych na wyspach ma- lajskich. Podróz ta, zdaniem doniesień angielskich, ma na celu zapoznanie się z potrzebami angielskiej armii Dalekiego Wschodu...

Australijski pełnomocnik w Londynie, sir Eyerk Page oświadczył w poniedziałek, że Australia nie była nigdy silniejszą, bardziej zjednoczoną i zdecydowaną, jak obecnie...

B. król Karol chce poświęcić się rolnictwu.

Sztokholm, 4 listopada. B. król rumuński oświadczył obecnie ostatecznie w Meksyku. Według doniesień prasy meksykańskiej podał on wysokość swego majątku na 6 milionów dolarów...

Cykl Mozarta w Budapeszcie.

Budapeszt, 4 listopada. W związku z 150- leciem zgonu Mozarta, królewska opera w Budapeszcie nosi się z zamiarem wystawie- nia cyklu dzieł tego mistrza muzyki niemieckiej...

Rozszerzenie zakresu przesyłek pocztowych.

Kraków, 4 listopada. Z dniem 1 listopada 1941 roku dopuszczone zostały w obrocie między Niemiec i Polską Poczta Wschodu na terenie Gen. Gub. a resztą Rzeszy...

Niemiecka służba pocztowa w obszarach wschodnich.

Kraków, 4 listopada. Niemiecka Poczta Wschodnia

KRONIKA

Dziś Karola Boromeusza Jutro Zachariasza

Dziś obowiązuje zaciemnienie: od g. 17.10 do 7.35.

Odezwa Gubernatora Galicji dra Lascha.

Lwów, 4 listopada. Gubernator Galicji dr Lasch w dniu 1 listopada 1941, z okazji zniesienia granicy policyjnej i celnej między Gen. Gub. a okręgiem Galicja...

Współpraca Gen. Gubernatorstwa ze Słowacją.

Kraków, 4 listopada. Współpraca Gen. Gub. ze Słowacją posiada wiele możliwości rozwojowych. Pomiędzy oboma krajami istnieje dobre rozwinięta komunikacja...

29 maszyn do pisania? Kto jest właścicielem

(f) Kraków, 4 listopada. Następujące maszyny do pisania, względnie do rachowania, pochodzące prawdopodobnie z kradzieży, a których nie można było jeszcze zwrócić właścicielom, zostały zabezpieczone przez policję kryminalną w Krakowie...

Mozart i Schumann w programie koncertu kameralnego.

Kraków, 4 listopada. Bardzo interesujący koncert kameralny odbędzie się w środę 5 listopada. Będzie to koncert kameralny w wykonaniu trójki: pp. Jan Rakowski, Józef Modeja i Mieczysława Czyżkowska.

W programie B. Schumann trío „Opowieści bajeczne”, i Mozarta Adagio, Rondo, oraz trio Es-dur. Interesujący ten program, jak i osoby wykonawców, zaliczające się do wybitnych muzyków polskich...

Przesyłki będą doręczane na obszarze Niemieckiej Poczty Obszarów Wschodnich.

Nowa komedia na scenie Starego Teatru.

Kraków, 4 listopada. W piątek 7 listopada odbędzie się na scenie Starego Teatru premiera komedji Pawła Vulpisusa pt.: „Zwyciężył kryzys”.

Maszyny do pisania tylko na karty zapotrzebowania.

Warszawa, 4 listopada. Grupa Główna Gospodarki Przemysłowej komunikuje, iż maszyny do pisania można obecnie nabywać tylko za kartami zapotrzebowania. Przedsiębiorstwa i osoby, wykonujące wolne zawody, mogą się starać o karty zapotrzebowania na maszyny do pisania...

Karty zapotrzebowania wydaje się na maszyny szeroko lożyskowe, maszyny standardowe i małe maszyny do pisania. Pomieważ istnieje bardzo ograniczona ilość maszyn dla Gen. Gub., uwzględniane będą tylko najkonieczniejsze potrzeby.

Przywóz niereglamentowanych towarów do Gen. Gub.

Kraków, 4 listopada. W związku z przejściem przez Wydział Dewiz i Gospodarki Zagranicznej działalności Urzędu Kontroli Towarów Niereglamentowanych, wnioski na przywóz towarów niereglamentowanych...

Firmy, które za zezwoleniem dawnego Urzędu Kontroli dla niereglamentowanych towarów swe wnioski kierowały dotychczas bezpośrednio do Urzędu Dewizowego z pominięciem Izby Przemysłowo Handlowej, mogą również obecnie kierować je bezpośrednio do Urzędu Dewizowego w Krakowie.

Wyплаты Ubezpieczeń Społ. we Lwowie.

Lwów, 4 listopada. Zakład Ubezpieczeń Społecznych, który wznowił swą działalność na terenie okręgu Galicji, już do tej chwili wypłacił 130.000 zł. zasiłków dla rencistów, zamieszkałych we Lwowie i jego okolicy.

Kronika żałobna.

(Y) Kraków, 4 listopada. W ostatnich dniach zmarli w Krakowie: Marja z hr. Sumińskich Stanisława Czarnowska, lat 72; Marja z Bystrzyńskich Czestawa Sobieszewska, lat 80; Rozalja ze Sachów Malandowa, lat 72; Sebastian Pasieka, kupiec, obywat. Piasków Wielkich, lat 55; Paweł Dymek, współprac. firmy Rewe, lat 56; Grażyna Iwasiek, ur. w 1940 r.; Marja Papiła, lat 79; Koziańczyk Anna, lat 78; Wincenty Rozwadowski, lat 63, zmarł 14 października 1941 r. w Argentat-Correnge.

Licytacja koni na torze lubelskim

Lublin, 4 listopada. Lubelskie Towarzystwo dla Zachęty Hodowli Koni przejął w roku bieżącym tradycyję dawnych wyścigów konnych warszawskich, przyczem przeprowadzone również uaz wzór Warszawy tradycyjną licytację koni.

Zgłoszenie zakupów wyrobów z żelaza i stali w okr. Galicja.

Lwów, 4 listopada. W swoim czasie podawaliśmy, iż przedsiębiorstwa handlu żelazem i stalą, winny wszystkie swoje zakupy w Galicji wyrobów z żelaza i stali, dokonane na własny lub cudzy rachunek od dnia 1 sierpnia 1941 r., zgłosić do Urzędu Gospodarki Żelazem i Stalą w Krakowie, w terminie do 12 września br.

ADRESY APTEK, DYZURUJĄCYCH NDCY DZISIEJSZEJ W KRAKOWIE

Adolf Hitler Platz 45, tel. 135-74; Łobzowska 20, tel. 220-15; Dietla 36, tel. 147-64; Grzegorzewska 9, tel. 138-57; Grodzka 17, tel. 102-03; Plac Matejki 2, tel. 156-11; Plac Inwalidów 7, tel. 156-10; Madalińskiego 7, tel. 124-70; Tęmek 7, tel. 121-82; Adolf Hitler Platz 9, tel. 134-41.

Advertisement for OSRAM light bulbs. Features an image of a glowing light bulb and the text: 'Światło jest tanie, jeżeli stosuje się żarówki Osram-D. Wykorzystują one odpowiednio moc prądu. Żądajcie zatem zawsze wewnątrz matowanych żarówek Osram-D.' Below the image is the slogan: 'Żarówka OSRAM-D daje tanie światło'.

